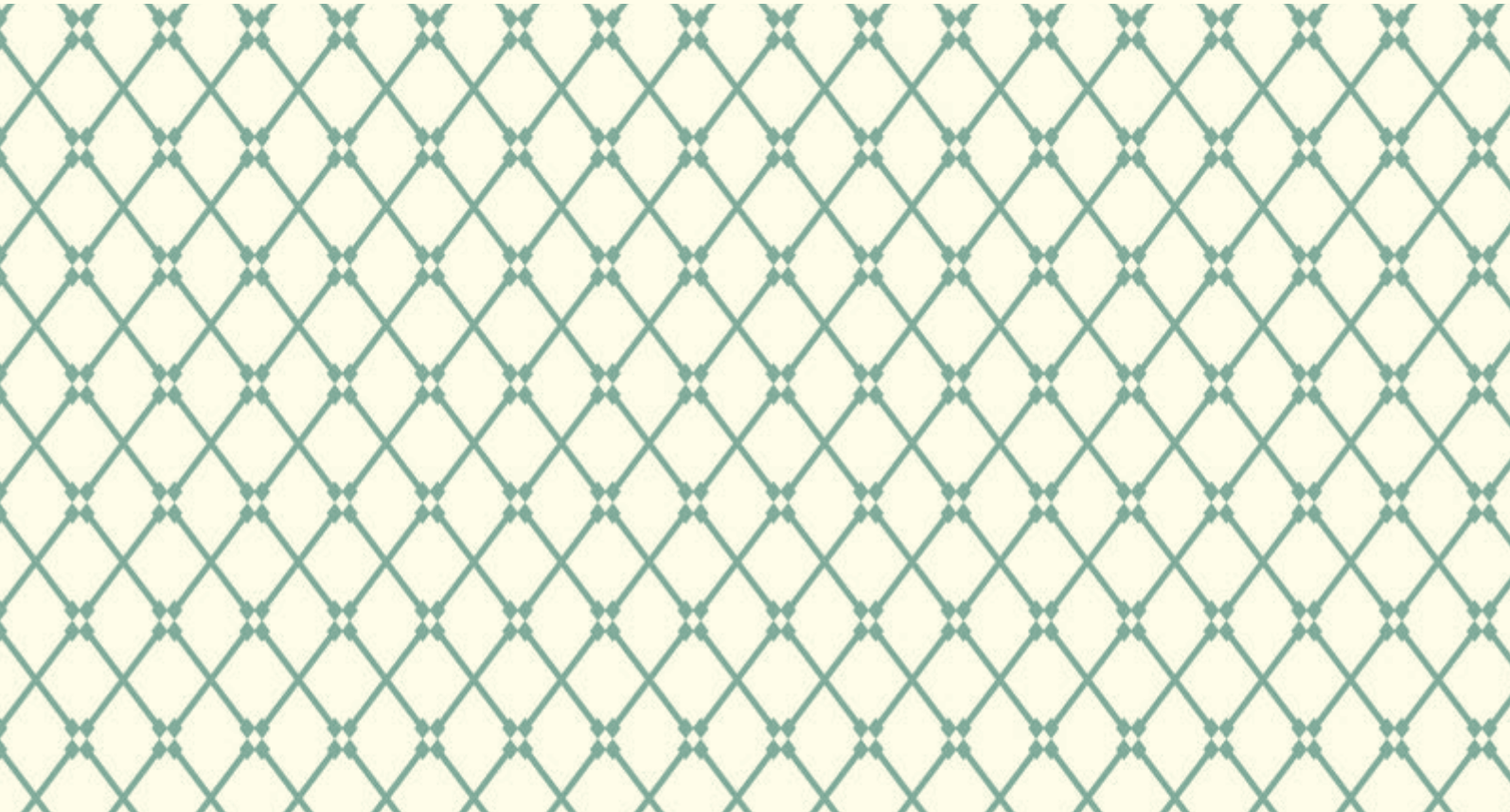

SCIENTOLOGI:
ET RELIGIONSFÆLLESSKAB
DER TILBEDER

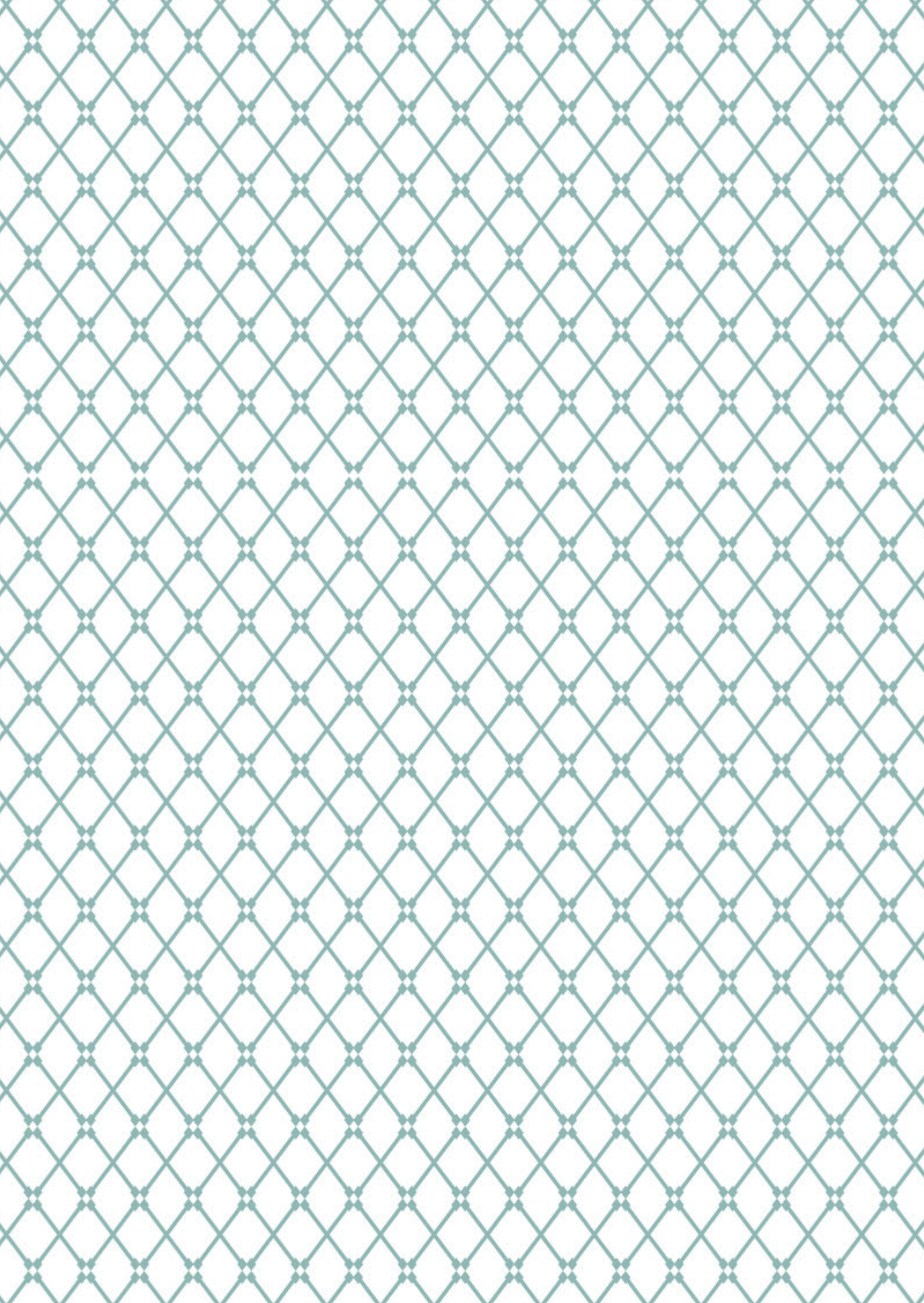
Lonnie D. Kliever, ph.d.
Professor i religionsstudier
Southern Methodist University
Dallas, Texas, USA
26. september 1994

SCIENTOLOGI:
ET RELIGIONSFÆLLESSKAB
DER TILBEDER

SCIENTOLOGI:
ET RELIGIONSFÆLLESSKAB DER TILBEDER

INDHOLD

I.	Professionel baggrund	1
II.	Opgave	2
III.	Analyse af Scientologi som en religiøs organisation	3
	III.I. Scientologi opfylder definitionen på enhver religiøs tradition	3
	III.II. Scientologi forfølger målene for enhver religiøs søgen	5
	III.III. Scientologi viser dimensionerne i enhver religiøs gruppe	6
	III.IV. Konklusion	9
IV.	En analyse af Scientologi som en gruppe der tilbeder	9
	IV.I. Genstanden for tilbedelse i Scientologi	10
	IV.II. Tilbedelsesformer i Scientologi	11
	IV.III. Anledningerne til tilbedelse i Scientologi	12
	IV.IV. Konklusion	14

Lonnie D. Kliever, ph.d.
Professor i religionsstudier
Southern Methodist University
Dallas, Texas, USA
26. september 1994

SCIENTOLOGI: ET RELIGIONSFÆLLESSKAB DER TILBEDER

I. PROFESSIONEL BAGGRUND

Jeg fik en Bachelor of Arts *magna cum laude* i psykologi fra Hardin-Simmons Universitet i 1955. Jeg sluttede af som Master of Divinity *cum laude* på Union Theological seminary of New York i 1959. Jeg fik en doktorgrad i filosofi, religion og filosofi fra Duke University i 1963.

Jeg har tidligere været udnævnt og fuld tid på fakultetet i Afdelingen for filosofi ved University of Texas i El Paso fra 1962-65, steg til rang af lektor i afdelingen for religion på Trinity San Antonio-universitetet fra 1965-69, i Afdelingen for Religiøse Studier ved University of Windsor i Ontario, Canada, fra 1969-75 steg til rang af professor. Siden 1973 har jeg holdt en stilling som professor i religiøse studier på det Sydlige Methodist Universitet, og tjente som formand for Afdelingen for Religiøse Studier fra 1975-86 og fra 1993 til nutiden.

Jeg har længe været fuldtidsmedlem med god status i det amerikanske universitetsprofessorat, American Academy of Religion, samfundet for det videnskabelige studium af religion, amerikanske teologiske samfund, canadiske samfund for studiet af religion, canadiske teologiske samfund, siddet i rådet for studiet af religion, og jeg har ledet et nationalt kontor under forskellige professionelle komitéer eller arbejdet på redaktionerne i de fleste af disse faglige foreninger.

Jeg er filosof for religion og kultur med speciel kompetence i religioner i moderne tid. Som sådan har jeg primært med skiftende former for religiøs tro og praksis i både større og nyere religiøse bevægelser som disse ældre og nyere religioner klaret de udfordringer og forandringer i det moderne liv. Jeg underviste regelmæssigt et udvalg af studerende og på kandidat-niveauer i komparative, filosofiske og sociale videnskabelige studium af religion på det Southern Methodist University. Jeg førte også et vedholdende og omfattende program af boglig forskning og udgivelse i mit område af specialisering efter at have udgivet fem bøger med moderne religiøse tanker med titlerne *Radikal kristendom* (1968), *H. Richard Niebuhr* (1977), *Det knuste spektrum* (1981), *Den frygtelige forsagte: Essays om religion og revolution* (1987), og *Dax Case: Essays i medicinsk etik og menneskelig betydning* (1989) såvel som adskillige artikler i førende lærde dagbøger som *Harvard Theological Review*, *Journal of Religion*, *Journal of the American Academy of Religion*, *studier af religion*, *religion i livet*, *det religiøse studie-review* og *the Journal for det videnskabelige studium af religion*.

Som specialist i moderne religioner har jeg udført et omfattende videnskabeligt studium af Scientologi Kirken. Jeg har læst det meste af større teoretiske tekster skrevet og udgivet af L. Ron Hubbard, gennemgået mange af de tekniske og administrative bulletiner forberedt af Hubbard og de administrative og kirkelige ledere og undersøgte repræsentative eksempler på uddannelses-manualer brugt af undervisere og studerende til forskellige kurser, der tilbydes af Scientologi kirken. Jeg har også læst et antal journalistiske biblioteker og studier af Scientologi Kirken. Desuden har jeg talt med praktiserende scientologer og besøgte deres 46th Street kirke og 82nd Street Celebrity Center i New York, deres Flag Service Organisation i Clearwater, Florida, og deres Celebrity Center i Dallas.

II. OPGAVE

Jeg er blevet bedt om at give mit sagkyndige skøn i forbindelse med to almene spørgsmål: (1) Er Scientologi en "religion" i alle ordets henseender? og (2) Er Scientologi Kirker "steder til tilbedelse" i alle vendingens henseender? Jeg forstår, at disse spørgsmål opstår i sammenhængen i administrative behandlinger for at bestemme om Scientologi Kirker som "steder til tilbedelse" kvalificerer til fritagelse for ejendomsskat. Jeg tager ikke fat på disse spørgsmål ud fra nogen ekspertise eller noget lovperspektiv, men i min kapacitet som religions- og kulturfilosof med særlig viden om den nye tidsalders religioner, herunder Scientologi.

I forventning om den fuldstændige afhandling, der følger, er jeg på grund af min faglige uddannelse og akademiske forskning overbevist om, at Scientologi er en religiøs organisation i alle udtrykkets henseender, fordi det opfylder den akademiske definition på enhver religiøs tradition, fordi den

forfølger målene for enhver religiøs søgen, og fordi den udviser dimensionerne for enhver religiøs gruppe. Jeg er også overbevist om, at Scientologi er et tilbedende fællesskab i enhver betydning af ordet, fordi dens genstand for tilbedelse er både absolut og transcendent, dens former for tilbedelse er både åndelig og pædagogisk, og dens begivenheder med tilbedelse er både private og offentlige.

III. ANALYSE AF SCIENTOLOGI SOM EN RELIGIØS ORGANISATION

III.I. SCIENTOLOGI OPFYLDER DEFINITIONEN PÅ ENHVER RELIGIØS TRADITION

Mange akademikere på området for religiøse studier definerer religion på rent funktionelle præmisser. Måske er de to mest accepterede akademiske definitioner af religion i denne retning filosof Paul Tillich's beskrivelse af religion, som "den tingenes tilstand forstået gennem en *yderste medfølelse*" og historiker Frederick J. Strengs beskrivelse af religion som "et middel til *endelig transformation*". For sådanne tilgange kan ethvert foretagende, der opfylder alle andre interesser som indledende eller nogen kraft, som i bund og grund forandrer en person, dybest set betragtes som religiøs i betydning og formål. Disse funktionelle tilgange til den akademiske definition af religion er ret lig den juridiske definition på religion, der er fremsat i *Seeger mod De Forenede Stater*, 380 U.S. 163 (1965), der foreskriver at "religiøs uddannelse og anskuelse omfatter og gælder for de oprigtige og meningsfulde anskuelser, som indtager en plads i livet *parallelt* til det, der udfyldes af den ortodokse tro på et højeste væsen".

Selvom jeg forstår den akademiske gavn og juridiske rigtighed i sådanne funktionelle tilgange til religion, er mine formål som akademiker bedre tjent med en noget snævrere definition på religion. I stil med mange andre akademikers tilgang inden for religiøse studier definerer jeg religion uafhængigt som *ethvert system af anskuelser og praksisser, der påstår at samordne enkeltpersoner og fællesskaber med den transcendent grund for deres eksistens*. Alle elementer i denne definition er vigtige, fordi de peger på vigtige og uundværlige aspekter af hver organiseret religiøs tradition. Enhver religion er et system af *anskuelser og praksisser*. En religion tilvejebringer både en måde at forstå og engagere sig i verden i al dens mystik og betydning. Hver religion nærer og støtter *enkeltpersoner og fællesskaber*. En religion bringer individet i sammenhæng med et fællesskab af ligesindede og personer med lignende opførelse. Hver religion er vigtigst af alt rodfæstet i en *transcendent grund*. Med "transcendent grund" henviser jeg til det skel, religioner typisk trækker mellem den almindelige verden og det særlige væsen eller den kraft, der forener og fuldender den ordinære verden. Religioner taler ofte om denne transcendent grund som det Hellige, det Guddommelige eller det Uendelige, mens de tildeler det sådanne navne som Gud,

Allah eller Brahma. Men hvordan det end navngives og forklares, bekræfter hver religion en ultimativ virkelighed, som besvarer menneskets liv-og-død-spørgsmål om eksistensen. Det særlige kendetegn for alle religioner er et forhold til denne ultimative virkelighed.

Der hersker ingen tvivl om, at Scientologi opfylder både de funktionelle og juridiske definitioner på religion som ”en tilstand af yderste medfølelse” eller som ”et middel til endelig transformation”. Men Scientologi opfylder lige så sikkert den mere snævre akademiske definition på religion, jeg har fremsat. Scientologi frembyder et system af anskuelser og praksisser, der påstår at samordne både enkeltpersoner og fællesskaber med den transcendent grund for al eksistens. Scientologi opfylder mere præcist den *ufravigelige betingelsestest* for enhver religion, eftersom den bekræfter virkeligheden af en transcendent grund for menneskelig eksistens og forstår denne transcendent grund på en fuldt ud åndelig måde.

Scientologer ser menneskelivet besluttet på overlevelse på alle otte *dynamikker* eller formål. De fremstiller disse otte interaktive dynamikker som koncentriske cirkler, hvor den første dynamik med individuel eksistens efterhånden omgives og støttes af mere omfattende dynamikker for fælles og åndelig eksistens. Eksistens på tværs af hver dynamik tager således del i og peger i retning af livets endelige, åndelige oprindelse og skæbne. Den første dynamik er tilskyndelsen til overlevelse gennem individuel eksistens; den anden dynamik i retning af overlevelse gennem familieliv; den tredje dynamik gennem grupper; den fjerde dynamik i retning af overlevelse gennem menneskeheden; den femte dynamik i retning af overlevelse gennem alle livsformer; den sjette dynamik i retning af overlevelse gennem det fysiske univers; den syvende dynamik i retning af overlevelse gennem det åndelige univers, og den ottende dynamik i retning af overlevelse gennem et Højeste Væsen eller som Uendelighed. Selvom de seks første dynamikker primært drejer sig om åndeligt velbefindende i den dagligdags verden, forbinder den syvende og ottende dynamik disse planer med dagligdags eksistens til åndelige virkelighedsdimensioner, der i væsentlig grad overskrider dagligdagens fysiske og sociale verdens grænser.

Scientologis syvende dynamik bekræfter en åndelig dimension i eksistensen, som i væsentlig grad overskrider den fysiske krop og den materielle verden. Som sådan har dette syn på mennesket som et åndeligt væsen slægtskab med hinduismens udødelige *Atman* og kristendommens udødelige sjæl. For Scientologi er den virkelige person ikke kroppen, langt mindre de ting der bruges til at smykke og forlænge kropsligt liv. Den virkelige person er ifølge sagens natur et godt, åndeligt væsen, der bruger den fysiske krop og den materielle verden. Scientologer kalder dette udødelige væsen ”thetanen”. Ideelt set har thetanen, når den fuldt ud er i operation, ubegrænsede evner, hvad angår viden og kraft. Men thetanen kan ikke fuldt og frit operere ”som årsag” på denne måde, før den er blevet befriet fra de mentale blokeringer og deres skadelige fysiske og psykologiske bivirkninger,

som har hobet sig op igennem mange tidligere livstider med legemlig eksistens. Disse mentale blokeringer, som kaldes *engrammer* af scientologer, skal slettes før thetanen kan genvinde sin kreative kraft og visdom. Denne proces med at slette engrammer, som i Scientologi kaldes *clearing*, er blevet opdaget og perfektioneret af Hubbard i den åndelige helbredelsesteknologi Dianetik og den anvendte, religiøse filosofi Scientologi.

Scientologis ottende dynamik bekræfter en åndelig sammenhæng i livet, som i væsentlig grad overskrider det empiriske selv og det fysiske univers. Scientologer er tilbageholdende med at gøre krav på fuldstændig teknologisk kontrol og filosofisk forståelse af dette højeste åndelige niveau. Men en sådan utilbøjelighed har en lang og ærefuld plads i verdens religioner. Oldtidens jødiske skribent vovede af ærefrygt ikke at skrive Guds navn før sit ”ære være Guds manifestation”. Middelalderens kristne teolog talte kun om Gud gennem ”benægtelsens vej” i anerkendelse af Guds transcendent Andenhed. Den gamle kinesiske vismand insisterede på, at ”*Tao*, som man kan forestille sig, ikke er den virkelige *Tao*”. Middelalderens indiske mystiker henvendte sig til den Højeste Virkelighed som ”Ham foran hvem, alle ord viger tilbage”. Scientologi ekkoer denne samme hævdvundne, religiøse beskedenhed, når den tydeligt bekræfter, men ikke fuldt ud forklarer, at personer i sidste instans overlever ”gennem et Højeste Væsen” eller ”som uendelighed”.

III.II. SCIENTOLOGI FORFØLGER MÅLENE FOR ENHVER RELIGIØS SØGEN

Hver religion er en søgen efter frelse. Behovet for en religion vokser ganske rigtigt i første omgang ud af en erkendelse af, at ting ikke er rigtige i menneskets verden. Hvert menneske lever under en dødsdom, der truer med at knuse alt. Kulturelle idealer og sociale institutioner kan forbedre individets væren og værd, men ikke universelt og evigt. De grunde, mennesker går ind for, slår alle fejl. De imperier, som mennesker opbygger, synker alle i grus. Men hver eneste religion lover en vej gennem eller rundt om uordenen og ødelæggelsen, som ser ud til at hjem søge hele menneskelivet. Verdens religioner adskiller sig fra hinanden ved hvilken ”vej”, om det er et personligt eller et fælles foretagende, en menneskelig eller en guddommelig bedrift, en jordisk eller en himmelsk belønning. Men hver eneste religion lover frelse fra død og over døden for alle de, der lærer de åndelige lektioner og mestrer livets åndelige discipliner.

Frelse er ikke begrænset til en endelig triumf over døden i en anden verden eller fremtidige liv. Religioner tilbyder frelse fra den mentale forvirring, fysiske kval og det moralske kaos, der forstyrrer menneskets liv i denne verden og dette liv. Religioner lover typisk kraften og tilvejebringer midlerne til at klare alle de marginale situationer i livet. Religioner tilbyder styrke og trøst til personer, der er bragt til det yderste af deres analytiske formåen, fysiske udholdenhed og moralske indsigt. Religioner er kort fortalt bygget til at bære ”spidsbelastninger” i menneskelig forvirring, lidelse og forkvælethed.

Som andre religioner lover Scientologi ikke kun en løsning på døden, men tilvejebringer også en måde til at overvinde menneskelig forvirring, lidelse og forkvaklethed. En standarddefinering af Scientologi, der dukker op på forsatsbladet i de fleste af dets publikationer, behandler disse tre ultimative trusler mod trivsel: ”Scientologi er en anvendt, religiøs filosofi og teknologi til at løse åndens, livets og tankens problemer.” For scientologer er disse problemer, der plager menneskeracen, ultimativt åndelige snarere end blot fysiske eller mentale. Der er en underliggende fejl hos ånden eller mere korrekt hos thetanen, som svækker kroppen og formørker sindet. Men Scientologi lover en måde at frigøre thetanen fra de ubevidste erindringer om de katastrofer, den har lidt i tidligere livstider, og de svækkelser, den har lidt i denne livstid, som fordunkler dens bevidsthed og lammer dens evner. Således stræber Scientologi efter det personlige mål at clease det menneskelige sind, krop og ånd for alle aberrationer.

Som andre religioner er Scientologi en søgen efter frelse, der omfatter livet i en ”verden”, der skal komme, såvel som livet i denne verden. Scientologis søgen efter frelse koncentrerer sig i processen åndelig vejledning kaldet *auditering* – en proces som har ligheder med vestlig konfessionel og østlige meditative teknikker. Auditering både rengør og koncentrerer thetanens indre liv. De første stadier af auditering har primært at gøre med personens åndelige dynamikker, familie, sociale og historiske liv og er udformet til at frembringe raske og glade mennesker. De efterfølgende trin i auditering gør den enkeltes åndelige bevidsthed og evne dybere og frigør til sidst thetanen fra al afhængighed af den fysiske krop og det materielle univers. Scientologi holder kort fortalt ved løftet om lykke i dette liv og udødelighed for alle de, der krydser dens ”Bro til Fuldkommen Frihed”.

Afslutningsvis begrænser scientologer ikke løfterne om åndeligt velbefindende opnået gennem clearing til det isolerede individ. Det ultimative formål med den åndelige auditeringsteknik er at ”clease planeten” og derved skabe en åndelig tilstand af universel menneskekærlighed og bestandig fred. I auditering påstår Scientologi at have den ”åndelige teknologi” til fjernelse af de underliggende, åndelige årsager til al fjendtlighed og fordom, alle uligheder og uretfærdighed, al krigsførelse og udnyttelse. Kun når planeten således er cleet, vil mennesker opnå en ”civilisation uden sindssyge, uden kriminelle og uden krig”.

III.III. SCIENTOLOGI VISER DIMENSIONERNE

I ENHVER RELIGIØS GRUPPE

Som ovennævnte afhandling viser, er religion ikke blot et privat anliggende. Religion er et socialt og historisk fænomen til trods for den kendsgerning, at religioner tager imod deres fremgang og finder deres hjem i det menneskelige hjerte. Individuel religiøs oplevelse vokser ud af en religiøs *gruppe*, som bevarer og kommunikerer religionen fra en person til en anden

og fra en generation til den næste. Alle religiøse grupper er som sådan organiseret omkring fire særskilte og indbyrdes forbundne dimensioner. Idet de afspejler den kendsgerning, at en religiøs tradition har teoretiske og praktiske såvel som individuelle og sociale aspekter, er religiøse grupper struktureret som et system af religiøse *anskuelser*, religiøse *praksisser*, religiøse *institutioner* og religiøse *lederskikkelser*.

Ligesom alle religioner bekræfter Scientologi en markant grundstamme af religiøse anskuelser. Individuelle scientologer assimilerer disse overbevisninger gennem omfattende individuelle og gruppestudier af de filosofiske, tekniske, etiske samt skrifter vedrørende credoer af L. Ron Hubbard. Disse skrifter tilvejebringer så sandelig den autoritative kilde til Scientologis religiøse anskuelser. Hubbards skrifter fungerer således som hellige skrifter, der bærer samme autoritative kraft for Scientologi som Bibelen gør for kristne, Toraen for jøder, Koranen for muslimer, Mormons Bog for Jesu Kristi Kirke af De Sidste Dages Hellige eller Videnskab og Sundhed med Nøglerne til Skrifterne for Christian Science Church. Som sådan betragtes Hubbard som grundlæggeren af Scientologi på en lignende måde, som Muhamed betragtes som grundlæggeren af islam eller Joseph Smith betragtes som grundlæggeren af mormonisme.

Som andre religioner viderefører Scientologi en markant samling af religiøse praksisser. Scientologer højtideligholder ritualerne for ægteskab, dåb, begravelse ifølge Scientologi Kirkens ceremonier. Men hjertet i Scientologis religiøse liv er praksisserne åndelig *auditering* og *uddannelse*. Auditering og uddannelse udgør de to sider af Scientologis Broen til Fuldkommen Frihed. Scientologi auditering, som tåler en vis lighed med kristen skrifte og buddhistisk meditation, er *ikke* ligefrem en anden version af psykologisk rådgivning eller psykoanalytisk behandling. Auditering er den åndelige disciplin, hvorved thetaner "cleares" for deres "engrammer" – bliver frigjort fra de åndelige indfangninger, der formørker sindet og svækker kroppen. Denne clearing-proces sker i fortløbende trin. Hvert stadie i auditering opnår endnu højere niveauer af åndelig bevidsthed og evne. Når nok personer er blevet clearet, har hele planeten en chance for også at blive clearet. I overensstemmelse med disse individuelle og fælles mål for auditering er scientologer også involveret i den hellige mission at sprede budskabet om Scientologi og sørge for auditering til andre. Ligesom sådanne andre missionerende religioner som buddhisme, kristendom og islam søger Scientologi at sprede sit budskab og midler til frelse til hele verden og i sidste ende over hele universet. Scientologi uddannelse er absolut nødvendig for opfyldelsen af den verdensomspændende mission, ud over at den er essentiel for tilhængerens egen åndelige oplysning. Uddannelse indebærer intensiv og overvåget studium af L. Ron Hubbards skrifter, foredrag og film. Ligesom auditering foregår uddannelseskurser i fortløbende trin, som er udformet til at uddybe åndelig oplysning og udvikle auditeringsteknik. Kun en auditeret og uddannet scientolog besidder afslutningsvis den åndelige teknologi til at guide andre over Broen til Fuldkommen Frihed.

Som alle religioner har Scientologi udviklet specialiserede, sociale strukturer til organisering og lederskab for at tjene dets medlemmer og sprede dets budskab. Scientologi er en frivillig, religiøs gruppe, der er formelt organiseret omkring yderst forskellige religiøse aktiviteter under streng, hierarkisk kontrol. Scientologis religiøse services tilvejebringes gennem fem forskellige slags religiøse centre afhængigt af auditeringsniveauet og uddannelse, der er tilgængeligt på et givet center. Organisationerne på de højere niveauer leverer generelt alle de services, der tilbydes af missioner og kirker på lavere niveau. Scientologi *missioner* leverer alle "ruter til Broen" såvel som auditering på de lavere "gradsniveauer" til tilstanden clear. Scientologi *kirker*, som også kaldes *Orger* (kort for "Organisationer") og findes i større byer, tilbyder alle "ruter til Broen" såvel som uddannelse gennem "Klasse V Graderet Auditor" og auditering til tilstanden "clear". *Saint Hill Orger* og *Avancerede Orger*, som er placeret i England, Los Angeles, København og Sydney, specialiserer sig i auditoruddannelse og mellemliggende "OT" (opererende thetan)-niveauer op gennem "OT V". Scientologis *Flag Service Org* i Clearwater, Florida, leverer alle services til de højeste niveauer af uddannelse og auditering gennem "OT VII". Slutteligt leverer kun *Flag Ship Service Organisation* den højeste auditering af alle, "OT VIII".

Scientologi Kirkens hierarkiske struktur er baseret på religiøs grund og tjener religiøse formål. Kirkens virksomhedsstruktur blev udformet til at stemme overens med og supplere den kirkelige struktur. De fleste af de individuelle organisationer er separat indregistreret og fungerer under vejledning og godkendelse af den Internationale Scientologi Kirke, moderkirken for religionen, som er pålagt dissemineringen og udbredelsen af troen. Religious Technology Center er organet, der har ansvar for at opretholde "renheden" af Scientologis anvendte, religiøse filosofi og åndelige helbredelsesteknologi. I gentagelse af en virksomhedsmodel afspejler Scientologi Kirken dets samfunds dominerende sociale institutioner, meget lig som den romerskkatolske kirke afspejlede den middelalderlige kulturs feudale aristokratier, og protestantiske trosretninger afspejlede nye kulturers kapitalistiske demokratier. Men den særlige organisatoriske form, som en given religion tager, kan klart adskilles fra de markante religiøse formål, som den tjener.

Lederskab i Scientologi Kirken er baseret på L. Ron Hubbards herskende religiøse vision og autoritet. Til forskel fra sådanne gamle religiøse grundlæggere som Buddha og Jesus er Hubbard ikke genstand for religiøs tilbedelse blandt scientologer, selvom han gives stor religiøs beundring og hengivenhed. Den anvendte, religiøse filosofi og åndelige helbredelsesteknologi, som han opdagede og udviklede, er udelukkende overdraget med ukrænkelighed. Ikke desto mindre ser scientologer Hubbard som en enestående figur i menneskelig og kosmisk historie, eftersom han alene har fundet en vej gennem døden og alle de "stumper af død", der berører livet dets naturlige sundhed og lykke og dets overnaturlige bevidsthed og evne. Scientologer tror da også, at deres grundlægger, som ved sin død blev frigjort fra sin krops begrænsninger og denne jord, fortsætter sin erobring af livet "opad linjen i den anden ende af Broen".

Scientologi har ikke udviklet hele den række religiøse specialister, der findes i ældre religiøse traditioner. Der er ikke plads til ”healere” eller ”helgener” og intet behov for ”profeter” ej heller ”reformatorer” ifølge Scientologis anskuelser og praksisser. Men de fælles roller ”præst” og ”lærer” er solidt blevet etableret, selvom scientologer henviser til disse religiøse funktionærer som *præster* og som *stab* i Scientologi Kirken. Scientologi præster bliver behørigt ordineret af kirken efter færdiggørelse af et obligatorisk studieforløb og turnusforløb, og som ordinerede præster, er de specielt bemyndiget til at afholde søndagssamlinger, bryllupper, navngivninger og begravelser samt at levere den passende service i åndelig auditering og uddannelse. Scientologi staben er uddannet til en bred vifte af specialiseret undervisning og ledelsesroller på de forskellige niveauer og grene i kirkeorganisationer. Nogle Scientologi præster og stabe hører også til en speciel, religiøs orden kaldet *Søorganisationen*, hvis medlemmer forpligter sig kontraktligt til at gøre tjeneste i en milliard år, og som arbejder sammen, for at Scientologi missioner og kirker fortsat får personer op ad Broen, og derigennem fremmer kirkens mål at cleare denne planet og i sidste ende universet. Sluttelig spreder Scientologi også sine religiøse anskuelser og praksisser gennem yderst pligtro lægfolk, som også er i stand til at levere åndelig auditering og passende niveauer til Scientologis publikum.

III.IV. KONKLUSION

På grund af min faglige uddannelse og den akademiske forskning, som er opsummeret ovenfor, er jeg overbevist om, at Scientologi er en religion i alle ordets betydninger. Scientologis åndelige discipliner og institutionelle udformninger er markante, som er passende for en ny religion, der søger at kombinere det åndelige i de østlige religioner og historiciteten i vestlige religioner i en ”pan-sekterisk” bevægelse, der respekterer andre religiøse traditioner, selvom den overskrider dem. Ikke desto mindre opfylder Scientologi klart den akademiske definition på enhver religiøs tradition, forfølger klart målene for enhver religiøs søgen og viser klart dimensionerne i enhver religiøs gruppe.

IV. EN ANALYSE AF SCIENTOLOGI SOM EN GRUPPE DER TILBEDER

Tilbedelse er en integreret del af enhver religion, selvom den praksis at tilbede er forskellig fra religion til religion. Det uløselige bånd mellem religion og tilbedelse er indlysende i den sunde fornufts forståelse af tilbedelse som forgudende troskab og engagement. Sådanne markante holdninger og handlinger er klart underforstået i religion, der funktionelt defineres som ”en tilstand med den *yderste* medfølelse” eller som ”et middel til *endelig* transformation”. Tilbedelse er rettet mod intense interesser. Tilbedende holdninger og handlinger er endnu mere indlysende i religion, når de defineres substantielt som ”overensstemmelse med den *transcendente* grund

for personlig og social eksistens”. Tilbedelse er rettet mod overmenneskelige kræfter. Med begge definitioners tilgang til religion starter og ender alle religioner i tilbedelse.

Omfanget af holdninger og handlinger omfattet i begrebet tilbedelse strækker sig til hele den *aktive side af religion*. I dens bredeste omfang omfatter tilbedelse alle ceremonier, ritualer, formaliteter, praksisser, skikke eller tjenester, der opstår inden for en hellig sammenhæng og for et helligt formål. Set i dette lys kan tilbedelse køre registret fra almen festligholdelse til privat selvfordybelse, fra højtidelig højtid til sædvanlige rutiner. Men udtrykket ”tilbedelse” er normalt forbeholdt den bevidste dyrkning af vedvarende religiøse anskuelser, værdier og synspunkter gennem en disciplineret fremgangsmåde. Som sådan involverer tilbedelse hele personen i fastlagte mønstre for guddommelig tjeneste som defineret af en specifik, religiøs tradition. Selvfølgelig er religiøse traditioner forskellige i sig selv mht. genstande, former og lejligheder til tilbedelse afhængig af deres markante forståelse af den guddommelige og den menneskelige virkelighed.

IV.I. GENSTANDEN FOR TILBEDELSE I SCIENTOLOGI

I religionernes lange historie har tilbedelsen af genstande omfattet hvad som helst fra overnaturlige væsner til naturlige vartegn, fra usynlige kræfter til heltemodige personer, fra abstrakte principper til konkrete symboler. Men, som historikeren Arnold Toynbee har vist, kan denne tilsyneladende mangfoldighed blandt menneskeheden tilbedelse reduceres til *tre* genstande eller mål – Naturen, Menneskeheden og en Absolut Virkelighed, som hverken er Natur ej heller Menneskeheden, men er i dem og på samme tid ud over dem.

De fleste religionshistorikere er enige om, at de tidligste former for religion var forankret i tilbedelsen af naturfænomener eller af lokale grupper. Polyteismen i oldtidens verden var lovprisninger af kræfterne og mulighederne i de naturlige omgivelser eller menneskeverdenen. Disse former for tilbedelse er bestemt ikke forsvundet fra Jordens overflade. Men de store ”verdensreligioner” er alle fokuseret på tilbedelse af en Absolut Virkelighed, der transcenderer både naturen og historien.

Denne Absolutte Virkelighed opfattes på meget forskellige måder blandt de forskellige religioner. I almindelighed forstår de vestlige religioner judaisme, kristendom og islam denne Absolutte Virkelighed på det personlige plan. Disse traditioner tilbyder en personlig Virkelighed, som kan kendes og tjenes på en relationel måde. Disse teistiske religioners tilbedelse stiler i sidste instans mod samhørighed med dette personlige Væsen. Som kontrast opfatter de østlige religioner hinduisme, buddhisme og taoisme igen i almindelighed denne Absolutte Virkelighed på det *upersonlige* plan. Disse traditioner tilbyder en forenende Virkelighed, som kan forstås og opleves på en indre facon. Tilbedelsen i disse monistiske religioner søger i sidste instans en *Forening* med dette upersonlige Væsen.

Scientologi hører klart til blandt de religioner, hvis tilbedelse rettes til en Absolut Virkelighed, der transcenderer den naturlige orden og menneskelige eksistens, mens det støtter og opfylder begge. Som bemærket ovenfor er overlevelse ”gennem et Højeste Væsen” eller ”som Uendelighed” det ultimative mål for det religiøse liv i Scientologi. Som vi skal se, er auditering og uddannelse de vigtigste former for tilbedelse i Scientologi Kirken. Disse tilbedelsesaktiviteter udstyrer og hjælper scientologen til at overleve og trives på alle otte dynamikker. Disse åndelige øvelser frembringer raske og glade individer, familier og grupper. Men i sidste instans sætter det de enkelte scientologer i stand til at opdage sig selv som åndelige væsner i et åndeligt univers, som i væsentlig grad transcenderer den fysiske krop og den materielle verden.

Som sådan har Scientologis forståelse af Absolut Virkelighed mere til fælles med de mystiske traditioner i Østens religioner end deres teistiske sidestykker i Vesten. Selvom Scientologi Kirken resolut bekræfter *eksistensen* af Gud, har den intet dogme vedrørende Guds *natur*. Scientologer kan frit symbolisere Gud i enten personlige eller upersonlige udtryk, så længe de bekræfter Guds virkelighed. For det meste tænker de dog på Gud, mindre som et personligt Væsen som kræver personlig andagt og lydighed, end som en åndelig Kraft der opfordrer til individuel udforskning og opdagelse. Gud skal findes indeni snarere end udenfor, gennem individuel erfaring snarere end dogmatiske lærer.

IV.II. TILBEDELSESFORMER I SCIENTOLOGI

Formerne for tilbedelse er forskellig fra religion til religion, afhængigt af en given religions markante forståelse af det guddommelige og menneskelige realiteter. Men visse brede generaliseringer kan tegnes mellem formerne for tilbedelse i de vestlige og østlige, religiøse traditioner. Ulig vestlige, religiøse traditioner, hvor disciplinerne i tilbedelse er fokuseret på bøn og pris til en personlig Gud, er disciplinerne i tilbedelse i de østlige religioner centreret i meditation og identifikation med et upersonligt Absolut. De tidligere religioner højtideligholder et forhold mellem individet og det Højeste Væsen, hvor sidstnævnte etablerer forbindelsen mellem det sande jeg og ultimativ Virkelighed.

Selvom Scientologi er en markant religion med dens egne markante former for tilbedelse, har disse former mere til fælles med de åndelige discipliner i østlige religioner end de åndelige hengivenheder i vestlige trosretninger. Ligesom dets østlige modstykker er tilbedelse i Scientologi Kirken en yderst disciplineret og dybt kultiveret proces med selvransagelse og selvudvikling. Disse åndelige øvelser til at øge personlig bevidsthed og evne er bredt opdelt i de to kategorier auditering og uddannelse, de to sider af Scientologis Bro til Fuldkommen Frihed.

Scientologi auditering, som har en vis lighed med kristen skrifte og buddhistisk meditation, er en form for åndelig vejledning, der gør det muligt for en person at opdage sin identitet som åndeligt væsen, der har potentialet til uendelig overlevelse. Auditering klassificeres fra meget enkle til mere dybtgående, religiøse oplevelser, i takt med man kommer højere og højere op på Broen. Scientologer tror, at de højeste niveauer af åndelig bevidsthed og evne kun kan opnås ved at gå op igennem gradinddelte auditeringsniveauer. De lavere auditeringsniveauer fører til den åndelige tilstand "clear", hvor en person er frigjort til at leve et fornuftigt og produktivt liv, mens de højere auditeringsniveauer kendt som "opererende thetan"-niveauer bidrager til thetanens evne til direkte at påvirke liv, materie, energi, rum og tid.

Scientologi uddannelse, som er i stil med studier af skrifter og religiøs undervisning i judaismen og kristendommen såvel som i hinduisme og buddhisme, øger den frihed, der er opnået gennem åndelig auditering, gennem viden opnået gennem religiøs uddannelse. Den brede rækkevidde for uddannelse i Scientologi er opdelt i adskillige kurser, der rangerer fra kurser på lavere niveauer, som underviser i grundlæggende principper, til kurser på øvre niveauer der dækker Dianetiks og Scientologis samlede filosofiske og tekniske materialer. I den henseende tilbyder uddannelsen fuldt ud lige så megen åndelig indsigt som auditering. Udøvelsen af tro for scientologer er ganske rigtigt sammensat af lige dele auditering og uddannelse i Scientologis principper og teknologi. En person kan ikke opnå fuld åndelig bevidsthed og selvstændiggørelse uden at rejse op ad begge sider af Broen til Fuldkommen Frihed.

Selvom de primære former for tilbedelse i alle religioner er rettet mod hellige genstande og er udtryk for åndelige oplevelser, er der andre ritualer, der vanemæssigt udføres i sammenhængens og tilbedelsens ånd. Principielle blandt disse andre praksisser er overgangsritualer, som markerer de store øjeblikke med overgang og forvandling i individuelle og fælles liv. Hver religion har sine festligholdelser af den troendes livscyklus og af traditionens hellige historie, og Scientologi er ingen undtagelse. Scientologi Kirker fejrer regelmæssigt ritualer i navngivning, bryllup og begravelse ifølge ceremonier i Scientologi, såvel som en hyldest til de hellige dage i deres tros hellige historie og almindeligt liv.

IV.III. ANLEDNINGERNE TIL TILBEDELSE I SCIENTOLOGI

I historien om religioner kan tilbedelse forekomme ved enten private eller offentlige anledninger. Tilbedelse er ikke begrænset til de formelle ceremonier og fælles festligheder i en samlet religiøs gruppe. Privat tilbedelse findes ofte i hjemmet, hvor det er afhængigt af faste tidspunkter (såsom måltider eller når man står op eller går i seng). De daglige kristne andagter, jødens rituelle velsignelser, muslimens daglige bønner, hinduens ceremonielle messen og buddhistens siddende meditation er alle autentiske udtryk for tilbedelse, selvom den udøves privat i ens hjem eller endog i ensomheden

i ens sind. Men tilbedelse er også en offentlig begivenhed, uanset om den udføres sammen med andre eller blot i andres selskab. Fællestilbedelse er normen for offentlig tilbedelse i Vestens teistiske religioner. Folkets ord præsenteres for Gud i formaliserede bønner og lovord, og Guds ord forkyndes til gengæld til folket i skrifter og kommentarer. Mønstret i offentlig tilbedelse er noget anderledes i Østens monistiske religioner. Der er ganske vist mange detaljerede ceremonier og festivaler, der fejres på en kollektiv måde. Men individuelle tilbedere samles typisk i offentlige helligdomme, hvor hver tilbeder messer og medvirker i det foreskrevne rituals udtalelser og fagter som en personlig andagt. I begge mønstre for offentlig tilbedelse er lovprisningen af tilbedelse afhængig af en klasse eksperter, der mestrer midlerne og betydningen af tilbedelse.

I lighed med andre religioner kan tilbedelse i Scientologi Kirken finde sted ved private såvel som offentlige begivenheder. Auditering kan finde sted i rolige, stille rammer såsom hjemme. Men under sådanne omstændigheder overvåges det af en højt uddannet case supervisor gennem brug af en løbende, skriftlig optegnelse af auditeringssessionerne. Størstedelen af auditering finder sted i kirkens lokaler, hvor der er specielt udstyrede rum til dette formål, og hvor assistancen fra case supervisorer og andre er lige ved hånden til at hjælpe med skemalægningen og administrationen af disse religiøse tjenester. Med den begrænsede undtagelse af brevkurser udformet til at guide en gennem Dianetik og Scientologis grundlæggende bøger foretages al formel uddannelse i kirkens lokaler under uddannede kursusledere. Auditering på nogle af de øvre niveauer, "OT"-niveauerne, laves som "solo-auditering". I dette tilfælde følger en scientolog præcise instruktioner, idet han auditerer sig selv alene både som auditor og den person, der modtager auditeringen. Men solo-auditering gøres kun under en Avanceret Organisations eller Flag Service Organisations beskyttelse, hvor de skrevne optegnelser af auditeringssessionerne rutinemæssigt gennemses af case supervisorer for at sikre, at auditeringen overholder relevante skrifter, og at de forventede åndelige gevinster bliver opnået. Selvom både auditering og uddannelse har tendens til at være personlige snarere end gruppediscipliner i tilbedelse i Scientologi, er det ikke mere usædvanligt end en buddhist, der praktiserer meditation i et buddhistisk center under ledelse af en åndelig mester, eller den rabbinerstudierende, der studerer Toraen på en yeshiva under en lærd i Talmud.

I enhver beregning af tilfælde af tilbedelse – uanset om tilbedelsen er privat eller offentlig, alene eller fælles – spiller tilbedelsescentret en uundværlig rolle i enhver religion. Sådanne tilbedelsescentre går under anderledes navne og viser anderledes arkitekturer. Kirker, synagoger, moskéer, templer, ashrams, helligdomme har sit eget markante udseende og sin egen atmosfære. Men deres religiøse formål og funktioner er omtrent ens. Disse "steder til tilbedelse" tilvejebringer de hellige omgivelser, hvori de "guddommelige tjenester", der er passende for en given religion, regelmæssigt forrettes. Ligesom enhver religion har Scientologi kirker sine egne markante atmosfærer. Men de er centrene for både offentlige og private tilbedelsestjenester.

IV.IV. KONKLUSION

Grundet min faglige uddannelse og den akademiske forskning opsummeret ovenfor er jeg overbevist om, at Scientologi er en gruppe, der tilbyder. Som sig hør og bør for en ny religion er Scientologi Kirkens former for tilbedelse markant i overensstemmelse med sin karakteristiske forståelse af det guddommelige og af menneskelige realiteter. Men i lighed med andre religiøse traditioner har Scientologis tilbedelse til hensigt at uddybe den åndelige bevidsthed og udvikle den enkeltes åndelige evner, familien, samfundet og i sidste ende verden.

LONNIE D. KLIEVER

26. september 1994

